Voordracht voor de College vergadering van 12 november 2024

Portefeuille: Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie (42)
Grond en Ontwikkeling (22)

Agendapunt: B4

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Vrijgeven voor inspraak van de ontwerp Wijzigingsverordening 'Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014' en ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1.
Kennis te nemen van de doelstelling om voor alle kavels in de Nelson Mandelabuurt voldoende duurzame bodemenergie te borgen, door het opstellen van het bodemenergieplan en het aanwijzen als interferentiegebied.

2.
In te stemmen met het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening 'Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014', waarin door het wijzigen van bijlage 1 bij de Verordening bodemenergiesystemen 2014 (kaart), het gebied Nelson Mandelabuurt wordt aangewezen als interferentiegebied. Hiermee worden ook kleine gesloten bodemenergiesystemen vergunningsplichtig.

3.
In te stemmen met het vrijgeven voor terinzagelegging van het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening 'Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014' als bedoeld onder beslispunt 2 voor de duur van zes weken met de mogelijkheid voor iedereen om een zienswijze naar voren te brengen.

4.
In te stemmen met het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt met als belangrijkste punt het geven van beleidsregels voor het voorkomen van ongewenste onderlinge beïnvloeding tussen alle bodemenergiesystemen.

5.
In te stemmen met het vrijgeven voor terinzagelegging van het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt als bedoeld onder beslispunt 4 voor de duur van zes weken met de mogelijkheid voor iedereen om een zienswijze naar voren te brengen.

Kernboodschap

Het college stemt in met vrijgave voor inspraak van de concept Wijzigingsverordening 'Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014'. Met deze wijziging wordt bijlage 1 (de kaart) gewijzigd vastgesteld en het gebied Nelson Mandelabuurt als interferentiegebied aangewezen.
Het college stemt in met vrijgave voor inspraak van het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt. Het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt bevat beleidsregels waar de omgevingsvergunningen voor de bodemenergiesystemen aan getoetst worden.
Door beide kaders zullen beleidsregels gaan gelden voor gebruik van de bodem voor de

energievoorziening in Nelson Mandelabuurt, waardoor het beschikbare potentieel aan bodemenergie doelmatig ingezet wordt.

Bestuurlijke achtergrond

- Regie op warmte in gebiedsontwikkeling (ter kennisname verzonden aan de raad op 10 september 2020); voor de Nelson Mandelabuurt wordt een collectief warmte- en koudenet voorzien.
- Transitievisie warmte (vaststelling raad, nr. 1050.20, 30 september 2020); de raad besluit over warmtetransitie in Amsterdam. Voor Nelson Mandelabuurt geldt dat de systeemkeuze en planning niet vooraf is bepaald maar uit de gebiedsontwikkeling volgt.
- Afdoening motie 54.22 van leden Groen (GroenLinks) en Vink (D66) inzake versneld uitfaseren niet-duurzame warmtebronnen door middel van juridische garanties (raadsinformatiebrief 29 november 2022); voor grote nieuwe gebiedsontwikkeling is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de ontsluiting van laagtemperatuurbronnen. Locatie specifiek moet echter worden afgewogen welk systeem het best passend is; naast duurzaamheid spelen ook betaalbaarheid, belasting van het elektriciteitsnet en ruimtelijke inpasbaarheid een rol in deze afweging.
- Investeringsnota Nelson Mandelabuurt (vaststelling raad, nr. 2024-089, 29 mei 2024): de Nelson Mandelabuurt ontwikkelen we aardgasvrij en er wordt gebruik gemaakt van lokale duurzame bronnen voor collectieve lage temperatuur warmte- en koudevoorziening.

Bestuurlijke prioriteit

Energietransitie.

Wettelijke grondslag

- Artikel 160, eerste lid, onder b, Gemeentewet
  Het college is in elk geval bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.
- Artikel 3.12, eerste en tweede lid, Algemene wet bestuursrecht
  Voorafgaand aan de terinzagelegging geeft het bestuursorgaan in het in artikel 12 van de Bekendmakingswet voor het bestuursorgaan aangewezen publicatieblad op de in dat artikel bepaalde wijze kennis van het ontwerp. In de kennisgeving wordt vermeld wie in de gelegenheid worden gesteld om zienswijzen naar voren te brengen en op welke wijze dit kan geschieden;
- Artikel 4:81, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht
  Een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende dan wel gedelegeerde bevoegdheid.
- Artikel 8.2.11 Invoeringsbesluit Omgevingswet
  Een verordening als bedoeld in artikel 2.2b, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht die van kracht is, blijft tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip gelden.
- Artikel 2, Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014
  Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de grenzen van een interferentiegebied te wijzigen en nieuwe interferentiegebieden aan te wijzen door de in bijlage 1 opgenomen kaart gewijzigd vast te stellen, indien zij van oordeel zijn dat dit ter voorkoming van interferentie tussen gesloten en open bodemenergiesystemen onderling of anderszins ter bevordering van een doelmatig gebruik van bodemenergie nodig is.
- Artikel 149 en 150, Participatieverordening gemeente Amsterdam
  Inspraak wordt verleend door het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester. Inspraak wordt verleend op een beleidsvoornemen. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de doelstelling om voor alle kavels in de Nelson Mandelabuurt voldoende duurzame bodemenergie te borgen, door het opstellen van het bodemenergieplan en het aanwijzen als interferentiegebied.

Het investeringsbesluit voor de Nelson Mandelabuurt voorziet in de realisatie van een levendige, groene en in hout gebouwde woonwijk met circa 700 woningen en een basisschool. In de plinten is er ruimte voor maatschappelijke, culturele en commerciële voorzieningen. Een gevarieerd woningaanbod maakt de buurt aantrekkelijk voor starters, middeninkomens en doorstromers. Ook zijn er mogelijkheden voor zelfbouw, zoals een wooncoöperatie en collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO). Het woningbouwprogramma is verdeeld conform de 40-40-20 norm.

In lijn met de beantwoording van motie 54.22 van leden Groen (GroenLinks) en Vink (D66) inzake versneld uitfaseren niet-duurzame warmtebronnen door middel van juridische garanties (raadsinformatiebrief 29 november 2022) is voor de Nelson Mandelabuurt de best passende warmtevoorziening onderzocht, waarbij gekeken is naar de optimale balans tussen duurzaamheid, betaalbaarheid en haalbaarheid.

Onderzoek naar verschillende warmte- en koudeoplossingen toont aan dat er tussen de systemen geen groot verschil is t.a.v. duurzaamheid en betaalbaarheid. De haalbaarheid is complexer. De kaveluitgifte vindt gefaseerd en verspreid over het plangebied plaats. Door deze wijze van

gebiedsontwikkeling is het realiseren van een collectief warmte- en koudenet voor het hele plangebed (financieel) risicovol voor warmtebedrijven. Dit risico zal zeer waarschijnlijk leiden tot (te) hoge aansluittarieven, waardoor warmte en koudevoorzieningen per gebouw in de meeste gevallen goedkoper zal zijn.

Doel: optimaal gebruik van bodemenergie door individuele warmtevoorzieningen.

Individuele systemen maken in de praktijk vaak gebruik van bodemenergie. Om alle bouwinitiatieven naast elkaar te kunnen laten plaatsvinden en de beschikbare bodemenergie maximaal te benutten, moet negatieve onderlinge beïnvloeding van de bodemenergiebronnen, ook wel negatieve interferentie genoemd, worden voorkomen.

Bevoegdheden

- Het aanwijzen van een interferentiegebied is een bevoegdheid die de raad aan het college bij verordening heeft gemandateerd. Na aanwijzing van een gebied geldt in het gebied een vergunningplicht voor alle bodemenergiesystemen, dus ook voor de gesloten bodemenergiesystemen die in beginsel vergunningsvrij zijn.
- Het bodemenergieplan bevat het toetsingskader voor het verlenen van vergunningen. De bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen voor open bodemenergiesystemen ligt bij het college en daarom is ook het college bevoegd gezag voor het vaststellen van deze beleidsregels in het bodemenergieplan.
- De bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen voor open bodemenergiesystemen ligt bij de provincie Noord-Holland daarom betrekt de provincie Noord-Holland de beleidsregels bij de vergunningverlening.

Ad 2. In te stemmen met het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening 'Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014', waarin door het wijzigen van bijlage 1 bij de Verordening bodemenergiesystemen 2014 (kaart), het gebied Nelson Mandelabuurt wordt aangewezen als interferentiegebied. Hiermee worden ook kleine gesloten bodemenergiesystemen vergunningsplichtig.

De aanwijzing van een interferentiegebied leidt tot een vergunningplicht in het interferentiegebied voor gesloten bodemenergiesystemen kleiner dan 70 kW (kleine gesloten bodemenergiesystemen) op grond van artikel 22.260 Invoeringsbesluit Omgevingswet. Voor de kleine (kleiner dan 70 kW) gesloten bodemenergiesystemen geldt normaal gesproken alleen een meldingsplicht. Door een interferentiegebied vast te stellen is voor kleine bodemenergiesystemen een omgevingsvergunning noodzakelijk en hiervoor gelden de beleidsregels in het bodemenergieplan als toetsingskader. De vergunningplicht biedt ook bescherming van vergunde energiesystemen tegen ongewenste interferentie door nieuw te realiseren bodemenergiesystemen.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat de vergunningplicht voor grote gesloten bodemenergiesystemen en open bodemenergiesystemen onveranderd blijven.

Ad 3. In te stemmen met het vrijgeven voor terinzagelegging van het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening 'Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014' als bedoeld onder beslispunt 2 voor de duur van zes weken met de mogelijkheid voor iedereen om een zienswijze naar voren te brengen.

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 3.12 Algemene wet bestuursrecht wordt in het Gemeenteblad kennis gegeven van de terinzagelegging van het ontwerp.

Ad 4. In te stemmen met het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt met als belangrijkste punt het geven van beleidsregels voor het voorkomen van ongewenste onderlinge beïnvloeding tussen alle bodemenergiesystemen.

In het belang van een efficiënte werking van bodemenergiesystemen dient negatieve interferentie en ondoelmatig gebruik van bodemenergie voorkomen te worden. De

toekomstige positionering van bodemenergiesystemen kan gestuurd worden door beleidsregels vast te leggen in een bodemenergieplan. Vastgestelde beleidsregels vormen het toetsingskader voor nieuwe aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het realiseren en exploiteren van een bodemenergiesysteem.

In het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt zijn de beleidsregels opgenomen die de voorwaarden stellen voor toepassing van de verschillende technieken voor bodemenergie, zoals warmte en koude opslag (WKO) , binnen het gebied Nelson Mandelabuurt.

Het bodemenergieplan stuurt op voornamelijk monobronnen, een techniek waarbij de warmtebron en de koudebron boven elkaar zijn geplaatst in de ondergrond. Daardoor kan per kavel optimaal gebruik gemaakt worden van de beschikbare bodemenergie. Met deze sturing sluit het gebruik van bodemenergie goed aan bij de wijze waarop het gebied Nelson Mandelabuurt wordt ontwikkeld.

Deze regels zijn aanvullend op de wettelijke regels die worden gesteld aan de toepassing van bodemenergie en zijn vooral van toepassing op de lokale situatie, zoals de boordiepte naar aanleiding van de bodemgesteldheid en onderlinge minimale afstanden tussen de verschillende bronnen.

Het ontwerp Bodemenergieplan is in samenspraak met ontwikkelende partijen, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en de provincie Noord-Holland opgesteld.

De bevoegde gezagen (provincie Noord-Holland en gemeente Amsterdam) monitoren de werking van bodemenergiesystemen en kunnen op basis van een evaluatie aanbevelen om het Bodemenergieplan aan te passen. Voorgesteld wordt deze evaluatie elke vijf jaar uit te voeren. Bij een eventuele aanpassing van het Bodemenergieplan worden de in het gebied aanwezige exploitanten van bodemenergiesystemen betrokken.

Ad 5. In te stemmen met het vrijgeven voor terinzagelegging van het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt als bedoeld onder beslispunt 4 voor de duur van zes weken met de mogelijkheid voor iedereen om een zienswijze naar voren te brengen.

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 3.12 Algemene wet bestuursrecht wordt in het Gemeenteblad kennis gegeven van de terinzagelegging van het ontwerp.

Participatie

Volgens de Participatieverordening (september 2024) wordt participatie georganiseerd op een

beleidsvoornemen om belanghebbende burgers, ondernemers en organisaties de mogelijkheid te geven om hun ideeën te delen en plannen beter te maken. De ontwerp Wijzigingsverordening Bodemenergiesystemen 2014 en het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt zijn beleidsvoornemens als bedoeld in de Participatieverordening.

Het opstellen van en de afstemming met belanghebbenden op de ontwerp Wijzigingsverordening en het Bodemenergieplan is reeds gestart voor de inwerkingtreding van de Participatieverordening. Daarmee is Artikel 18 Overgangsrecht van toepassing, waardoor het maken en vaststellen van een participatieplan niet hoeft te worden uitgevoerd.

Participatie vindt wel plaats en in grote lijnen volgens de gestelde inhoudelijke voorwaarden van een participatieplan volgens de Participatieverordening:

a. Doel van de participatie is de kwaliteit van de ontwerp Wijzigingsverordening en het ontwerp Bodemenergieplan te verbeteren. Het betreft de mogelijkheden voor ontwikkelende partijen om zoveel mogelijk gebruik te kunnen maken van bodemenergie en daarbij de potentiële negatieve invloed van naast elkaar liggende bodemenergiesystemen te voorkomen.

b. De participatie richt zich op de in het gebied actief zijnde ontwikkelende partijen, provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. In het projectgebied zijn geen bewoners omdat het om nieuwbouw gaat. De invloed van de beleidsvoornemens beperkt zich tot het projectgebied waardoor omliggende burgers en organisaties niet een belang hebben.

c. Er zijn geen ondervertegenwoordigde groepen.

d. Betrokken partijen kunnen reageren op de ontwerpen.

e. Deze zullen conform het bepaalde in artikel 3.13 Algemene wet bestuursrecht, voorafgaand aan de terinzagelegging aan hen worden toegezonden.

f. De ontwerp Wijzigingsverordening en het ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt wordt voor een termijn van zes weken ter inzage gelegd met de mogelijkheid voor een ieder gedurende deze termijn een reactie in te dienen.

g. De inbreng van de betrokken partijen is verzameld en aan hen teruggekoppeld, voorafgaand aan de ter inzagelegging.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

n.v.t.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.
Bekendmaking in het Gemeenteblad.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-060520	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-064305	bijlage 2. Ontwerp bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt.pdf (pdf)
AD2024-064306	bijlage 1. Kaart interferentiegebieden september 2024.pdf (pdf)
AD2024-066328	bijlage 3. BEKENDMAKING 1Kennisgeving ontwerp Wijzigingsverordening 'Verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen 2014' en ontwerp Bodemenergieplan Nelson Mandelabuurt open voor inspraak (msw12)
AD2024-067339	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten